

S. Garlicki

Pytania i odpowiedzi prawne

Palestra 9/9(93), 48-49

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

socjalistycznymi, a kodeks gospodarczy, właściwy dla takich stosunków, wszedł w życie dopiero z dniem 1 lipca 1964 r., przeto stosunki między organizacjami adwokackimi a innymi organizacjami socjalistycznymi w owym trzymiesięcznym okresie swoistej, a nie zamierzonej luki prawnej można oceniać tylko na podstawie przepisów ustawy o adwokaturze oraz na podstawie treści i celu zawartej umowy o udzielenie pomocy prawnej.

Z zagadnieniem tym wiąże się też zagadnienie właściwości organów powołanych do rozstrzygania sporów, jakie wypłynęły z istniejących w tym okresie przejściowym stosunków prawnych między organizacjami adwokackimi a innymi organizacjami socjalistycznymi. Właściwość bowiem sądu została na podstawie nowego kodeksu postępowania cywilnego wyłączona (od dnia 1 kwietnia 1964 r. nie był to już stosunek cywilnoprawny), a arbitraż gospodarczy stał się właściwy dopiero z dniem 1 lipca 1964 r. (od tej daty stosunek ten stał się stosunkiem gospodarczo-prawnym). Praktyczne rozwiązanie tej trudności zdaniem Sekcji jest takie, że arbitraż będzie przekazywał sądowi wymienione sprawy, uznając się za niewłaściwy do ich rozpoznania. W myśl bowiem ustawy o arbitrażu gospodarczym sąd obowiązany jest rozpoznać sprawy, w których arbitraż uznał swą niewłaściwość i które przekazał sądowi.

PYTANIA I ODPOWIEDZI PRAWNE

PYTANIE:

1. Czy adwokat-członek zespołu adwokackiego (od 1.I.1953 r.), który z tytułu radcostwa ma już przyznaną rentę inwalidzką II kat. III grupy inwalidów od 20.II.1957 r. od podstawy wymiaru renty w wysokości 2 206 zł miesięcznie w wysokości 731 złotych (renty tej nie otrzymuje z powodu uzyskania w Zespole większych zarobków), może się starać o przyznanie mu podobnej renty jako członek zespołu adwokackiego nadal zatrudniony na podstawie § 4 (1) rozp. Rady Min. z dnia 4 marca 1964 r. w sprawie ubezpieczenia społecznego adwokatów-członków zespołów adwokackich i ich rodzin (Dz. U. Nr 10, poz. 621), a jeżeli tak, to jaką należy przyjąć podstawę wymiaru renty, jeżeli wniosek o przyznanie renty zgłoszono 18.VII.1964 r.?
2. Czy adwokatowi-członkowi zespołu adwokackiego, który przed powołaniem go do czynnej służby wojskowej w dniu 24.VIII.1939 r. w charakterze oficera rezerwy (WP, a który następnie dostał się do niewoli niemieckiej w dniu 20.IX.1939 r. i przebywał w niej do 28.V.1945 r., należy zaliczyć okres tej niewoli do zatrudnienia, mimo że przed 24.VIII.1939 r. (od grudnia 1924 r.) wykonywał zawód adwokata?

ODPOWIEDZ:

1. Z pierwszego pytania wynika, że pytający otrzymuje rentę inwalidzką III grupy, przyznaną mu od 1957 r. z tytułu jego pracy jako radcy prawnego. Rentę tę obliczono od jego zarobków jako radcy prawnego wynoszących 2 206 zł miesięcznie — na kwotę 731 zł.

Pytającemu chodzi o to, czy i na jakich warunkach jest rzeczą możliwą ponowne ustalenie wysokości jego renty inwalidzkiej przy wzięciu pod uwagę jego dochodów osiąganych w zespole, do którego należy od 1953 r.

Zgodnie z art. 76 ustawy o ustroju adwokatury, adwokaci-członkowie zespołów mają na równi z pracownikami prawo do świadczeń m. in. z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin. To zaopatrzenie emerytalne pracowników i ich rodzin normuje dekret z dn. 25.VI.1954 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 1958 r. Nr 25, poz. 97).

Art. 43 tego dekretu przewiduje możliwość ponownego ustalenia — na wniosek zainteresowanego — wysokości renty inwalidzkiej.

Poza wypadkami dla omawianego tu zagadnienia obojętnymi art. 43 przewiduje możliwość ponownego przeliczenia renty inwalidzkiej przy istnieniu warunków określonych w art. 32 dekretu, tj. warunków przewidzianych dla ponownego ustalenia wysokości renty starczej. Zgodnie z tym przepisem rencista może uzyskać ponowne ustalenie wysokości renty, jeżeli po przyznaniu renty był zatrudniony co najmniej przez 3 lata i jeżeli jego zarobek w ciągu kolejnych 3 lat z okresu po przyznaniu mu renty był wyższy od zarobku wziętego za podstawę wymiaru renty.

Przepis art. 43, mówiąc o zatrudnieniu przez okres 3 lat, powołuje art. 7 dekretu. Oznacza to, że mogą być wzięte pod uwagę tylko okresy zatrudnienia przewidziane w art. 7 dekretu, a nie okresy zaliczalne do zatrudnienia (art. 8 dekretu).

Członkostwo w zespole od 1.I.1964 r. uważa się za zatrudnienie w rozumieniu art. 7 dekretu, a to zgodnie z art. 76 pr. o u.a. i § 3 ust. 1 pkt 1 rozp. Rady Min. z 4.III.1964 r. w sprawie ubezpieczenia społecznego adwokatów-członków zespołów adwokackich i ich rodzin (Dz. U. Nr 10, poz. 62). Natomiast członkostwo w zespole przed 1.I.1964 r. jest tylko okresem zaliczalnym do zatrudnienia w rozumieniu art. 8 dekretu (§ 3 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia). Z powyższych względów adwokat-rencista może uzyskać ponowne ustalenie wysokości otrzymywanej renty starczej lub inwalidzkiej przy przyjęciu za podstawę tego ponownego obliczenia udziału w dochodach otrzymywanych w zespole adwokackim dopiero po 3-letnim członkostwie w zespole, liczonym od 1.I.1964 r., czyli najwcześniej od 1.I.1967 r.

Zgłoszony więc obecnie wniosek o ponowne przeliczenie otrzymywanej od 1957 r. renty inwalidzkiej przy wzięciu za podstawę tego ponownego przeliczenia renty udziału w dochodach zespołu jest przedwczesny i jako taki nie może być uwzględniony.

2. Do okresu zatrudnienia zalicza się — zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 9 powołanego dekretu — pobyt w niewoli w okresie od 1.IX.1939 r. do 9.V.1945 r. Zaliczenie to następuje pod warunkiem, żeby dana osoba bezpośrednio przed okresem niewoli była zatrudniona oraz żeby po wyzwoleniu przepracowała przynajmniej 5 lat (art. 8 ust. 3 dekretu). Rozp. z 4.III.1964 r. w § 3 ust. 3 wprowadziło dla adwokatów ten przywilej, że w omawianym w niniejszym punkcie zakresie wykonywanie zawodu adwokata uznaje za zatrudnienie. Ponieważ pytający przed 1.IX.1939 r. był adwokatem oraz był nim więcej niż 5 lat po wyzwoleniu, przeto należy mu zaliczyć do zatrudnienia okres pobytu w niewoli od 20.IX.1939 r. do 9.V.1945 r.

S. GARLICKI